

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пош.
Конт. почт. шл. 143.322.
Адреса для телеграм:
"Діло", Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місцеві 9-00 год.
Через пошту 14-00
Париж 28-00
Рим 42-00
ЗА ГРАНИЦЮ: 3 Америк. 1 злот.
Франк. 1 злот., Бельг. 20 фр.,
Італ. 7-50 злот., Швейцар. 7-50 злот.,
Швед. 6 ш. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румун. 120 лей, Ба-
гар. 7-50 злот., Австр. 7-50 злот.,
Далма. злот. 1 злот.

Телеф. Редакції 23-41.
Друкарні 23-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИ-
НІСТРАЦІЇ
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Міркування з нагоди реформи шкільного устрою.

У минулій сесії ухвалили, як відомо, закон про новий устрій шкільництва у Польщі. На основі § 60, цього закону зміна має початися вже в дні 1. липня 1932 р., тобто за 2 місяці. Ця зміна спричинить розширення переліку у цілому шкільництва, отже і в цих републіках шкіл, які маємо з українською мовою навчання, а також і в наших приватних школах. Наша Парламентарна Репрезентація писала свою думку про цей закон у законодатних палатах і оголосила цілу низку поправок. Однак з них не прийнято ні одної. Обговорювано його у нашій і в польській пресі. Тому не буду ним подібно займатися. Хочу лише в кількох словах торкнутися деяких актуальних, виявлених з ним, питань.

На основі нового закону цілковитий зміни підпадає передовсім середнє шкільництво, тобто гімназії. Правда, для екоперменту зможуть залишитися деякі гімназії старого типу. Так само деякі приватні матимуть і приватні школи. Всі ж вони зможуть існувати тільки за виключною, окремою згодою шкільної влади. На основі нового закону зникнуть зовсім восьмилітні гімназії, а на їх місце постане новий тип *чотирілітньої середньої школи* та *дволітні ліцеї*. Дві найнижчі класи перейдуть зі своїм матеріалом навчання до шестилітньої вселюдної школи, а саме: до 4 і 6 класів. І тільки учні 6 класу вселюдної школи зможуть переходити до гімназії. Так само доступ на університет буде дозволений лише для учнів, що покінчили ліцей. Як! Консеквенції з того устрою зможуть бути для нас!

Для українського шкільництва, оскільки виконавчий розпорядок міністра цього закону не заінтерпретувано, — це повна ліквідація. Тепер маємо лише 5 державних 8-класових гімназій з українською мовою навчання. Ми вже не раз заявляли, що це число зовсім не відповідає справді відношенню до числа українського населення в Польщі. Таких гімназій з 8-ми класами повинні ми мати найменше 50. При новому законі існуючі гімназії будуть зведені до 4 класів, тобто квантитативно і квалітативно вони опадуть наполовину. Коли вийти під увагу факт, що доступ до цих гімназій буде відкритий тільки для молоді, що покінчила 6 класу вселюдної школи і факт, що українських 6-класових шкіл є дуже мало, (їх число не доходить до 10), то треба побоюватися, що контингент учнів до гімназій буде дуже малий.

Так само великою загрозою в доступі сільської молоді до середніх чи фахових шкіл буде факт, що до сільських майже а правила в тільки 1- і 2-класові школи, а відповідні 6-класові школи у місті, як учить практика, не приймають нашої літери з села. Очевидно, то можливий тільки такий вихід, щоб на час, заки зовсім розвинується наші 6-класові школи, залучити І і II класу при українських гімназіях. Нам треба побирати заходи, щоб поширити право доступу до шкіл до 1-ї ступеня до школи 2 ступеня (до 1 і 6 класів). Щодо українських гімназій то їх не тільки не можна тепер ліквідувати, але навпаки треба в усіх повітах, де переважає українське населення творити нові, принаймні по дві в повітовому місті Східної Галичини і Волині.

Друге важке для нас питання, як розв'язати справу творення ліцеїв з українською мовою навчання. Справедливість наказувала б створити бодай тільки ліцеїв з українською мовою навчання, скільки є гімназій. Це вимагає знову в питанням території і з питанням дотеперішнього покривлення у малому числі українських гімназій. Так само залічують учительські семінарії. Маємо повне право домагається, щоб на місце ліквідованих українських гімназій і семінарій заснувати справедливо число педагогічних ліцеїв і „педагогіїв“ з українською мовою навчання вже з початком слідуєчого року. Коли мова про фахове шкільництво, то права пора відкрити належну нам кількість фахових шкіл з українською мовою навчання, а

яких досі нема ні одної. Очевидно найнижча пора, щоб при перебудові шкільництва уряд подумав і про вищі українські школи. Від 40 літ борються українська академічна молодь і українські компетентні громадські чинники за оснування українського університету у Львові. Але як за часів Австрії, так і тепер у польській державі цього домагання українців польські відповідальні чинники навіть не беруть під увагу. Що більше, вони не уважають у цій справі навіть ухваленого польським сеймом закону з 26. вересня 1922 р. А про інші високі школи з українською мовою навчання нема що й казати.

Теперішній уряд доказав, що у шкільній політиці супроти українського населення для нього мірадопийно виказують та ідеологією в українців Габсбургів, який зовсім не зближує обох народів, як не декому з польських кругів адеться, а навпаки віддаляє.

Третя стаття закону, а саме § 15, 16, 17. і 18. кажуть про доповнячу освіту. Ту знову вводять закон новітній, бо держава перебирає в свої руки виховання молоді у т. зв. повашкільних віці. На основі § 17. можуть навіть старші громадяни користатися з доповняючого навчання. Постає небезпека, що творенням нових офіційних центрів для заведення повашкільної освіти легко ввійти у колізію з нашими різними установами, наслідком чого замість освітньої праці зможеться витворюватися фермент на місцях.

Англія і події на Дністрі.

Жахливі події на Дністрі за останні місяці наблизили свій відомий і в Англії. У пресі появилася вістка про масакри безбронного українського населення більшовицькими агентами, під час утечі з Радянської України до Румунії. Також у Палаті Послів був поставлений запит у тій справі.

Першу вістку про масакри на Дністрі подав дня 2. березня лондонський денник „Дейлі Телеграф“. Також і друга новинка появилася в тому ж деннику дня 5. березня. Дня 22. березня подав довшу новинку про вимордування більшовиками 50 осіб на Дністрі, „Морнінг Пост“, а за ним і кілька провінційальних денників.

У Палаті Послів поставив дня 13. квітня посол командир Локер Лемсон запит до секретаря закордонних справ, чи не було б виказано поробити які заходи перед комітетом Міжнародного Бюро Праці (в Женеві), щоб забезпечи-

ти охорону й опіку українським втікачам, які передісталися через Дністер до Румунії? Бо як зачувати, вони знаходяться в дуже невдачливому положенні.

Секретар закордонних справ звернувся в тій справі до Женеві за інформаціями і відтіля співідали його, що в справі допомоги для втікачів уже пороблені заходи, тому заступник секретаря закордонних справ кап. Еден, відповів послові Лемсону ось що: „Як мене поінформовано, то вже вийшли відповідні звіти до Союзу Народів від Допомогового Комітету в Румунії і в Букарешті засновано допомоговий фонд для втікачів. Тому п. секретар закордонних справ не вважає доцільним, щоб уряд Його Королівської Милости від себе звертався до „Міжнародного Нансенівського Бюро для Втікачів“ у тій справі“.

Справа Далекого Сходу в Женеві.

Новим чинником в розвитку подій на Далекому Сході є загрозливий наступ війська китайських більшовиків на нові осередки Китаю. Чинник цей сприятливий для японського уряду, бо оправдує його твердження, що китайська влада не в силі втримати лад в державі; одночасно у праві Японія до більш рішучих заходів проти більшовиків в Манчжурії та проти Радянщини взагалю, бо щодо підтримання китайських більшовиків Радянщиною нема сумніву.

По відомостях з Гонконгу армія китайських більшовиків матерює на порт Амою й американські й англійські міслярі евакуують провінцію Чан-Чу. Англійський панцирник „Девоншир“ дістав приказ відійти до Амою.

Хоч Радянщина не є членом Союзу Народів,

а в пресі чуто вже голоси, що готові скласти на Женеву й відповідальність за хід радянсько-японського конфлікту. Щодо відомостей про нього, то радянська преса вважає небезпечно влізти на Далекому Сході дуже значною та переповнена скаргами на японський уряд, тоді як японські офіційні кола одніють положення в Манчжурії досить спокійно. Це японцям не перешкодило чистити Манчжурію систематично від більшовицьких елементів. Особливо обурення більшовиків викликає арештування 250 радянських громадян та китайців з повою замалу на потяг з японським кономом. Фактично радянських урядовців на східно-китайських залізницях ліквідується.

(Укр. Бюро в Женеві.)

Голод на Радянській Україні.

Втікачі з України оповідають у Кішеневі, що брак засобів поживи викликає повсякдишні заворушення в Харкові, де жити простоявши даремно цілу ніч під дощем та снігом, розграбували три магазини та побили урядовців. В Полтаві

сидять ДНУ страждали до товни та збили 5 осіб. В інших місцевостях йдуть заворушення, викликані браком хліба.

(Укр. Бюро в Женеві.)

При зміні адреси просимо подгавати й стару адресу.

Великодні писанка для українського шкільництва.

Заклик Гол. Управи „Рідної Школи“ до Українського Народу.

Коли вдарять Великодні Дзвони й понесуть радісну вістку Воскресення по всій українській землі, Ви всі будете поздоровляти своїх рідних і приятелів з Великим Святком. Так і Вас старших і молодших громадян і громадянок широко поздоровить у цей день всенародня установа „Рідна Школа“. Прийде до Вас, як рідна Мати Ваша, Опікунка українських дітей і скаже: „Христос Воскрес!“

Не відмовте їй широкого привіту й стародавнім українським звичаєм дайте їй свою писанку — щедру жертву на її важні потреби, для успішної праці коло навчання й виховання української дитини у рідній мові і в ріднім дусі.

Тією традиційною писанкою Ви не тільки вішануєте „Рідну Школу“ в її ювілейному році, у 50-ліття її діяльності, а й сповніте свій громадянський обов'язок супроти Спільної нам Ма-

тери, її світлої майбутності, памятаючи, що основою її майбутньої кращої долі може стати і стане тільки свідоме покоління, виховане „Рідною Школою“ в рідних заповідях.

Жертвуйте всі при кожній святочній нагоді на „Рідну Школу“, весь дохід із святочних вистав і розривок призначуйте на „Рідну Школу“. Нехай з тих пожертв виросте багата рідношкільна Ювілейна Писанка, як живий доказ національної свідомості і повної готовності до великих жертв для добра рідного народу!

ГОЛОВНА УПРАВА „РІДНОЇ ШКОЛИ“

Ілля Кокорудз вр. Д-р Мирон Коновалець вр. голова. секретар.

Члени Президії:

о. Олекса Базюк, Кузьмович Волод., д-р Кость Левицький, Мих. Струтинський, Іван Юшин.

Похорони пок. Юліяна Романчука.

В понеділок в 3-тій годині пополудні по-тались похорони покійного сеніора наших громадських діячів і довголітнього провідника українського народу в Сх. Галичині Юліяна Романчука, виносом домовини з тлінними останками з дому жалоби при вул. Кампіяна ч. 5. У похороні взяли участь непроглядні маси львівського українського громадянства разом з делегатами з краю.

На переді похоронного походу несено вінки від української молоді, опісля йшла молодь обох українських державних гімназій (головне заведення заступало тільки двацять кілька учнів делегатів з двома професорами), далі ступали довгі ряди молоді всіх середніх шкіл УГПТ, дівочих і мужеських, торговельної школи „Просвіти“, гімназії Василіянок, а вкінці вищих шкіл. Йшли теж заступники громадянських організацій у Львові та з краю. Співали на переміну хори „Бандурист“ та „Сурма“ й пригравала оркестра Т-ва „Зорі“.

В похороні взяло участь 22 священників під проводом єпископа Будки і мітрата Базюка. За духовенством відбували останню дорогу тлінні останки великого Покійника в похоронному возі, запряженому в четвірню карих коней. Похоронний віз був обвішений вінцями від родини Покійного, від наших центральних установ та від Укр. Парл. Репрезентації. За домовиною ступала родина і делегації установ, а далі маси народу.

Безпосередньо після виносу тіла з дому жалоби промовив над домовиною з балкону през. д-р Кость Левицький. Потім рушив похоронний похід у зазначеному вище порядку вулицями Кохановського, Пилсудського і Пекарської.

Після відправи над могилою прощали Покійного: пос. д-р Дмитро Левицький від Укр. Національно-Демократичного Об'єднання і Парламентарної Репрезентації, ред. Волод. Целевич від Т-ва „Просвіта“ й інших культурно-освітніх установ, пос. Сергій Хруцький від північно-західних земель у Польщі, студ. Вітошинський від студентської молоді та інж. Романенко від української наддніпрянської еміграції.

ЗАЯВИ СПІВЧУТТЯ.

Головний Відділ „Просвіти“ вислав письмом з заявою співчуття і глибокого жалю синові Покійного, що приїхав на похорон з Відня до Львова.

Заяви співчуття з приводу смерті б. довголітнього голови „Просвіти“ і великого Сина України наспіли на адресу Головного Відділу від: Учительської Громади у Львові, Взаємної Помочі Українського Вчителства у Львові, Українського Т-ва Допомоги Емігрантам з України, українських установ Яворівщини, адвоката Андрія Чайківського з Коломиї, Української Студентської Секції в Станиславові, українських установ у Єзуполі, о. Савойки зі Щирця, пос. Кузика з Рогатина і Головної Управи Укр. Центр. Комітету з Варшави.

ЗАМІСТЬ ВІНКА

на могилу бл. п. Юліяна Романчука вложили українські установи Яворівщини квіт. 20 вод. для Т-ва „Просвіти“ у Львові.

КЛЕПСИДРИ.

З приводу смерті бл. п. Юл. Романчука по-явилися клепсидри, крім вичислених учора, також від „Учительської Громади“, „Зорі“, Ради Старих, українського студентства та від синів і внуків.

Солодкий Базар

„РІДНОЇ ШКОЛИ“

влаштовує Жіночий Кружок ім. Ганни Барвіної у Велику Пятницю і суботу в домі при вул. Мохнацького 12. Продаватимемо по цінах власної продукції святочне печиво: бабки, булки, торти, тіста, маківники, тощо, усе з перших фірм. Хто хоче в часі свят щось смачного зісти, а притім підпомогти „Рідну Школу“, хай приходить до нас на закупню. Торгуємо цілий день від 9-ої рано до 6-ої вечором.

СТАРШИНА КРУЖКА

Гітлерівська погроза

ЕССЕН. 25. IV. ПАТ. Єпископові в Міністері Йоганнесові прислали сокиру з листом, у якому безіменний автор заповідає, що такою сокирою гітлерівці будуть стинати голови єпископам. Першим єпископом, якого голова влади під ударом тієї сокири буде кардинал Пфальцгабер з Мінхену.

Міліон людей в Нью-Йорку голодує.

ЛЬОНДОН. 25. IV. ПАТ. „Дейлі Тел“, повідомляє з Нью-Йорку, що доля одного міліона мешканців, значить сьомої частини населення Нью-Йорку залежна від добродісної акції, якої засоби майже вичерпані. Оскільки не приїде негайна допомога, вибухнуть голодові заворушення.

Конференція 6. прем'єрів.

25. квітня відбувалася у Варшаві друга конференція 6. прем'єрів під проводом през. Мосціцького. Узяли в ній участь: прем. Престор, проф. Бартель, маршал союму Світацький і голова БВ. пос. Славек. Пилсудський не брав участі в конференції.

ЕССЕН. 25. IV. ПАТ. 3 ДНЯ 27. КВІТНЯ 1932.

ІЛЬКО БОРШАК.

Коли народився Мазепа?

(Докінчення).

Свідчення чужинця. — Інформації Орлика. — Ще один свідок.

Віртемберський князь Максиміліян Емануель, починаючи з 1703 р. був поруч Карла XII. у всіх його походах. „Мій найкращий друг“ говорив про нього шведський король. Тяжко ранений під Полтавою князь Максиміліян помер 25 вересня 1709 р. у Дубні (Див. про нього останню, найкращу шведську монографію: M. Schuler von Waldheim: Prinz Maximilian Emanuel von Wurttemberg, Stockholm, 1913). У всіх походах віртемберського князя його не залишав пастор Йоган Бендель Барділі (1676—1740), людина освічена й поважна. Він вів записки, які використав у споминах, що вийшли в 1730 р. у Штутгарті під заголовком „Des... Printzens Maximilian... Reisen und Campagnen durch... Pohlen... und Ukraine...“ 80. р. 654, XII (другі видання в 1735 і 1739 р. Франц. скорочений переклад у 1740). Барділі знаходився біля Карла XII і свого князя, коли Мазепа приїхав у королівськ: й табор. Ось що він пише про Мазепу: „Він був середнього росту, худий, волосся зачесане на польський вразок. Хоч мав більше ніж 60 років, мав ще багато вогню й амбіцію здібну на найбільші речі“.

Якби Мазепа народився в 1632 р., то мав би тоді 76 років. Між сьомим і восьмим десятиріччям різниці зовнішня надто різка, щоб Барділі не зауважив цього, не кажучи вже, що міг пізніше — а людина це була цікава — розвідатися серед оточення Мазепи (він знав Орлика) про вік гетьмана.

У паперах Григора Орлика, як я вже писав, („Великий мазепинець“ стор. 146—147) є різні його записки з української історії, між іншим хроніка гетьманів. Зложена вона досить

точно (є помилки, але дрібні). Про Мазепу читаємо: „гетьман Мазепа помер, маючи 70 років у Бендерах“ (оригінал франц. мовою). Григор Орлик завжди цікавився всім, що торкалося його хрещеного батька, але не виключене, що цю дату він узяв із листа свого батька, оригінал якого знаходиться в тому-ж Дентевілі. Лист цей з 26 серпня 1741 р. з Букарешту каже: „Я відправив задушну Службу за сестру й за брата твого, за всіх, що померли на перемінах, а в першу чергу за гетьмана Мазепу...“ Далі Орлик пише: „Мені вже 70 років, стільки, скільки мав небіжчик Мазепа в Бендерах...“ Пилип Орлик, який народився в 1672 р. (це він сам записав у щоденнику) мав властиво в 1741 р. 69 років. Він, видно, точної дати народження Мазепи сам не знав, але знав, що Мазепа помер 70 років. Цифру „70“ треба прийняти як приблизну.

Такими аргументами я кермував, коли писав у життєписі Мазепи, що він народився „здається коло 1640 р.“. Зрештою тої дати тримався і Грушевський.

Але тепер я маю новий, важливий аргумент. Зпочатку цього року я натрапив на вельми цікавий невіданий документ, який приносить нам жменю цікавих відомостей про Мазепу в його молоді роки і з початку 18 в. Документ цей у франц. оригіналі я подаю в одному з франц. періодичних видань, де співробітничую, а українською мовою — в книжці, виготовленій до друку „Слідами Мазепи у Франції“. Тут виберу з документу лише те, що торкається віку Мазепи. Спочатку про сам документ.

Коли Марія Люїза де Гонзаг, що виховувалася при франц. дворі, залишила Францію, прямуючи до Польщі, де мала одружитися спершу з Владиславом IV-м, а потім з Яном Казимиром, в її почоті був Антуан Балюз. Останній пізніше виконував різні делікатні місії при польському дворі. Помер він у 1681 р.

5 грудня 1648 р. у Варшаві, в Антуана Балюза, народився син Жан Казимир, хрещеним батьком якого був польський король. Цей Балюз, потім був покоем Яна Казимира, а коли ввійшов до складу французької дипломатії,

тієї, його вважали найкращим знавцем східно-європейських справ. Усі французькі послы у Варшаві вважали Балюза радником. Жан Балюз помер у 1718 р.

У 1702 р. Балюз мав місію у Москві, доставши інструкцію, зібрати відомості, чи у Московії спокійно і чи можливі у ній нові революції (Архів Франц. Мін. закорд. спр. Russie, Cor. Politique, vol. 2. Датовано 28 вересня 1702 р.). У Москві його прийняли холодно, бо як писав царський резидент Плеєр, все, що має французьке ім'я, не дуже тут шанується (Устрялов. Історія царствования Петра Великого. IV. част. II. стор. 604). Вертаючись у 1704 р. з Москви, Балюз, певно, свідомо, вибрав шлях через Україну.

Рукописний відділ Париської Національної Бібліотеки (Fonds Baluze, vol. CCCL) має лист Жана Балюза до якогось його родича й у цьому листі знаходимо досить докладне справоздання про побут французького дипломата у Мазепи. (Лист не датований точно, але мусів бути з кінця 1704 р.). „З Московії я поїхав на Україну, країну козаків, і був кілька днів гостем володаря (prince) Мазепи, що має найвищу владу в цій країні. Я мав до нього листа від канцлера Московії. На кордонах України мене зустрічала почесна козацька варта й з великою шанною спроварила до міста Батурина, де в замку резидує володар Мазепа.“

„Колись він, хоч козацького походження, але знатного шляхетського роду, мав надворію рангу при королі Казимирі. Батько мій і він знали добре, називав у молоді роки я бачив пана Мазепу гарного й стрункого при дворі (польському. I. Б.). „Він запитав мене, чи не буду я сином Антуана Балюза. Доставши позитивну відповідь, володар Мазепа виявив у найприхильніший спосіб своє задоволення, що Його Прехристиянська Величність має своїм представником сина його старого приятеля. Пан Мазепа сам згадав свою молодість і що бачив мене не раз в Кракові, а потім зітхнувши, про-читував: „Eheu fugaces labuntur anni...“ (Роки швидко біжать. Із Горатія). „Я розмовляв з ним

Господарка в „Нар. Домі“ перед судом.

Візнання св. М. Чучварі.

В понеділок 25. п. м. продовжувалася розпра- да проти відповідальних редакторів „Діла“ і „Кур'єра Львівського“, обвинувачених комісаром Народного Дому Мих. Бачинським за зміст статей, що були поміщені минулого року в наві- лних органах на тему господарки в Нар. Домі. Всього тої дні заваляло переслухання свідка Миколи Чучварі, бухгалтера Нар. Дому, який переходив поодинокі пошуків в касових книгах, що ілюструють ту господарку. Даліше переслу- хання того свідка відбудеться завтра.

Щодо першого закладу акту обвинувачення, то св. признав, що в касі Н. Д. вийшло 18. II. 1928 р. 1.500 доларів на „організаційні цілі“, а в дійсності на виборчу акцію. Гроші ті випла- чено до рук Григорія Маладця, тодішнього голо- ви „Гал.-Рускої Нар. Організації“, на доручен- ня прив. обвинувача Мих. Бачинського. Платили (29. II. 1928) виплачено на ту саму ціль знову на руки Маладця ще 2.000 дол. 1. III. — 1.500 дол., а 2. III. — 3.000 дол., так що разом пішло в касі Н. Дому на вибори 21.790 дол.

З уваги на те, що востаннє признало з фондів Н. Д. по 2.000 дол. постійної місячної субвенції для „Рольничого Союзу“, каса Н. Д. виплатила їм поодинокі сума до 11. квітня 1928 р. тому ж Союзу на руки дир. Липецького 28.000 дол., отже чотири рази більше. Усе те пішло очевидно теж на вибори. Крім того випла- чувало підмоги на газету „Голос Народу“ і на інші цілі. Виказ усіх підмог і субвенцій з каси Н. Д. за роки 1928—1931 пред'явив св. на пи- сьмі, при чому зазначив, що гроші для „Гал.- Рускої Нар. Орг.“ виплачувало на основі ухвал ба- рату. На господарську школу в Білці видано в касі 2.435.28 дол., хоч та школа не вийшла в життя.

Описав з книг протоколів баграту Н. Д. стверджено, що була ухвала баграту виплатити 1.500 доларів на „нар.-просвітну роботу“, а тим- часом гроші набрав Малець на вибори. Вивча- ються дискусія між оборонцями, яку закінчує прив. обвинувач Бачинський, заявляючи, що виборча акція — не теж нар.-просвітна робота, бож промови на вічах освідлюють парі і під- востяг його під просвітним оглядом.

По паві пред'являти розправу ставити впе- рек, аби обі сторони якось погодилися. На це прив. обвинувач Бачинський каже, що він са- мував Н. Д. що вложив у нього масу енергії і т. д. Проти „Діла“ і „Кур. Льв.“ він не має нічого, але хоче довести цю розправу, що він нічого не робив для власної користі. Черк- тоті вининити Василівки і т. д., а він не про- тав ані пяди землі, а затягує позички за ато-

доки спливають спеціально на те членів Н. Д. З уваги на ту лаяву розправа піде даліше. Св. Чучварі переходить анову поодинокі пошуків в „книгах Н. Д.“, що вибрав дуже багато часу і робить розправу млівою, ледіною. Тро- хи веселості було при тому, як св. личились ви- датки на влаштування сніта 3. травня, в якому брало участь кількадесят членів Рускої Аграрної Партії, а на яке приготувано аж кіль- кадесят таблич з найрізномірніших міс- цевостей.

В дальшому свідок заявляв, що отан майна Нар. Дому (білинсовий) в р. 1927, обсто в часі об'являти урядування прилатим обвинувачем, вининив 1.471.692.59 дол., а з кінцем 1931 р. має тільки 929.752.78 дол. Іншими словами: вартість майна Нар. Дому зменшилася за чотири роки на суму 541.939.81 дол., при чому спосіб оцінки акцій і пасив був в обох білнсах однаковий, а тільки при білнсі в 1931 р. вано під увагу амортизаційний процент, що виходить з приро- дні річч (від перхуомостей місяць 2 проц. від будинків сільських 3 проц., а при рухомостях 5 проц.). Суми довгів у дні 15. IX. 1931 р. (1.320.105.28 дол.) відновляють вірительності в сумі 284.621.89 дол. Велике зменшення вартості Н. Д. а, як каже свідок, ластіном тяжких умо- вин позичок, ріжнці курсу у відношенні до за-

ставних ластів, позатків, жартів на нар.-освітні потреби (бурса Н. Д.) і т. д.

Після подрібного обчислення виходить, що всі кошти при залучуванні позичок (отрати) вининив св. 136.000 дол., а проценти від тої су- ми померли 25.000 дол. Не має разом кругло 160.000 дол. Коли до цієї суми додати ще інші видатки (векселі, бланкети, відсотки від неза- плачених позатків то-що), то ті отрати відуть до 200.000 дол. Значить: понад 300.000 дол. отрати з майна Н. Д. не має в нічому покрити. На це свідок каже, що були ще отрати в чинах, видатки на якіс освітні цілі і т. д.

З черги св. оговдає, що за зразковою по- зицією в сумі 18.000 доларів вининило до каси Н. Д. тільки 109.162.54 дол., бо 10.712.51 дол. пішло на заплату належності, зважаної а ре- алізацією позички, а 12.556.87 дол. ужито на за- плату рати в банку в дні 1. I. 1931. З озержаної квоти 109.162.54 дол. дістав їмж. Опольська на рахунок його належності 4.500 дол., а суму 74.000 дол. ужито майже в цілости на ремонт домі і салі Н. Д.

Дальше св. заявляв, що прив. обвинувач затягує у часі свого урядування ріжні довг для Н. Д. разом з довгочетинною позичкою в сумі 30.000 доларів у М. К. О. Виказ тих позич- ков він залучав, при чому пояснює, що пі- шли ті позички. При кінці заявляв, що інші а до сплати векселі тільки на суму 52.000 дол., а крім того 28.300 доларів в МКО. (З позичених 30.000).

На тому розправу перервано до завтра.

Фабрика мужеських убранных Рот і Ругдерфер

Львів, Леґіонів 3, І. п. над кіном (Палас).

продает свої готові запаси убранных і плащів безпосередньо консументам

ПО ГУРТОВНИХ ЦІНАХ.

МУЖЕСЬКІ УБРАННЯ ЧИСТО ВОВНЯНІ 45 ЗОЛ., МУЖЕСЬКЕ УБРАННЯ ЧИСТО КАМГАР- НОВЕ НА ШОВКОВІЙ ПІДШЕВЦІ 70 ЗОЛ. — ПЛАЩІ ЧИСТО ВОВНЯНІ ВІД 62 ЗОЛ. — КРИЯ ТА ВИКОНАННЯ ПЕРШОЯРДНЕ.

За підтримку нашої торгівлі і промислу.

Заклик Союзу Українок до українського жіноцтва.

Зближається Воскресення Христове. Хоч святкувати його будемо в тяжку хвилину, коли ріднина і громадське життя стоїть під знаком криз, редукцій і ошадностей, всеякми кожний старатися буде бодай частинно заставити свя- точний отіт.

Пристаючи до святочних приготувань нехай ніодна українська жінка не забуває про обов'язок, який тяжить на нас усіх. Тим обов'яз- ком є робити всі святочні закупи лише в україн- ських оціткових чи приватних установах і фірмах.

Цілий наш край вкритий вже українськими кооперативами і крамницями. Нема місцевости, де б не було. Хтож має їх підтримувати, як не українське громадянство. На чужині вони не мо- жуть числитися. Зокрема під теперішню пору, ко- ли наслідком консумційних обмежень крамнич- ний збут так сильно підупав, стає просто злочин- ном супроти нації робити закупи у чужинсь- ких фірмах. Нашим гаслом повинно бути: ні один сотак у чужі руки, бо це зміцнювання чужої сили на наших землях!

Другим важним завданням українського жі- ноцтва повинно бути при закупах у різних у- становах домагатися різних виробів. Повстало чимало українських фабричних установ, які мо- жуть числитися на збут лише серед українського населення. На жалі, дуже часто наші коопера- тиви чи крамниці, під покринкою задоволення

буди́мо вимог купуючих, тримають і продають чужий товар, а навіть деколи дають йому пер- шенство. Це не повинно мати місця і коли наші торговельні підприємства домагаються, щоб їх підтримувати, їх обов'язком є знову підтриму- вати різне виробництво.

Для переведення в життя тих влічів най- більше надається час перелісвяточних закупи. А не перелісвяточного ніхто, як лише саме жіноцтво.

Тому обов'язком кожної свідомої української жінки є оповити свій обов'язок супроти різного промислу і торгівлі, який полягатиме на тім, що кожна жінка пої, павіть найменші закупи бум робити лише в українських фірмах, як „Народ- на Торговля“, „Маслосоюз“, кооперативи та приватні крамниці і в них домагатися тих укра- їнських виробів, які сьогодні маємо. До тієї акції треба притягнути якнайширші круги україн- ського громадянства, щоб ні один український гріш не полав в неукраїнські руки.

До акції перелісвяточних закупи треба пі- діяти з цілою енергією та розумінням, що здій- снимо планоу роботу, якої ціло підтримка різного промислу і торгівлі, а посередньо сиріп- лівання самовистарчалності нації.

Українські жінки очовіть свій обов'язок! Вей до діла!

ЗА ГОЛОВНИЙ ВИДІЛ „СОЮЗУ УКРАЇНОК“
Мілена Рудницька, голова.
Ольга Круціна, секретарка.

Після пруських соймових виборів.

БЕРЛІН 25. IV. ПАТ. Оголошено такі уря- дові висліди до пруського сойму. Голосувало 22.060.000, фреквенція 81 проц. Соціал-демокра- ті дістали 4.694, німецькі націоналі 1.524, цен- трум 3.374.600, Комуністи 2.819.700, організація хрісних рентиєрів і пошкочованих інфляцією 25.518, людова партія 350.000, партія права на- роду 44.000, господарська партія 191.000, ланд- фолк 153.000, урядники й війсьн професії 3.885, державна служба 332.000, дітларіати 8.009.000, партія власників домі і ріллянів 67.000, гано- верці 63.000, хріснійські соціали 255.000, соці- алістична опозиція 80.000, партія безробітних 3.000, польська людова партія 57.000 радикаль- ні 9.000, молода праця 13.000.

Політичні кола і ширша публічна оціня- ють під вражінням рішучої перемоги націо- нал-соціалістів у виборах до пруського сойму. Вражів фант печуваного зросту гітлерівських голосів а 552.000 в 1928 р. до 8 мільонів тепер.

В урядових колах вислід до пруського сой- му викликає сильне збентеження. Р. фант що

162 націонал-соціалістів, 31 німецьких націона- лів а комуністами, яких число мандатів зросло до 57, будуть творити соймову більшість. При- такому складі тоді буде складати уряд, опертій на більшість.

На основі урядового обчислення позля пруський сойм буде складатися із 422 посілв, з то- го на соціал-демократів припадає 93, німець- ких націоналів 31, центрум 67, комуністів 57, людovu партію 7, державну партію 2, гітлерівців 162, гановерців 1, хріснійські соціалісти 2.

Поліс мандатів у баварському соймі пред- ставляється так: із загального числа 128 мандатів припадає 45 на баварську людovu партію, на гітлерівців 45, на соціал-демократів 20, хлоський сойм 8, людovu партію 1, комуністів 9.

Розділ мандатів до віртемберзького сойму буде такий: соціал-демократи 14, центрум 17, хлоський сойм 9, демократи 4, комуністи 7, ні- мецькі нац. 3, хріснійська партія 3, націонал- соціалісти 23, разом 80.

восьською і латинською мовою, бо запевняв мене, що не добре володіє франц. мовою, хоч у молоді роки відвідав Париж і південну Фран- цію, був навіть на прийнятті в Луврі, коли свят- кували Піренейський мир. Володар Мазепа вже зоважного віку, має з десять (d'une dizaine) ро-ків більше за мене“.

Хоч як і цікаві дальші рядки листа Балю- за, але перериваю тут цитату. Підкреслені ряд- ки вважаю рішучими в питанні народження Ма- зепи.

Піренейський мир, що закінчив війну Фран- ції з Іспанією припадає на 1659 рік. Якби Мазе- па уродився у 1632, то мав би тоді 27 років. Це не є „молоді роки“, особливо на ті часи, і це не вік для пажі.

Зрештою Костомаров (ст. 387) за докумен- тами „Памятники Киев. Вр. Комис.“ кладе на цей 1659 рік дату повороту Мазепи з чужини. У цьо- му ж році Мазепа мав уже місці від короля на Україну. Уманець гадає, що молодих дипломатів (Мазепа мав у 1659 приблизно 20 років) можна було акредитувати при дворі Медічі, Ма- рії Стюарт і Єлисавети, але не в таборі козаків. Твердження Уманця є лише літературою і не маловажливі дійсності. Молоді дипломати були тоді, бо й життя починала рано. Зрештою неві- домо, чому місця при Єлисаветі англійській бу- де ледша, ніж у козаків.

Далі Балюз категорично твердить, що Ма- зепа (а вони в розмові, видно, торкалися цього питання) має „з десяти“ років більше за нього, а Балюз родився — це відомо документально — при кінці 1648 року.

Отже приходжу до остаточного висновку: Мазепа народився коло 1640 року, може рік ра- ніше, може рік пізніше, але у всякому разі не в 1632 році.

Наші історики — починає акад. Возняк — не подають докладно дати народження Івана Мазепи. А я кінчу тим, що ця докладна дата зважана й є 99%, даних на те, що ніколи не бу- де відома.

Павло Квітень.

УКРАЇНЬСЬКА ХРОНІКА.

Наш Ревізійний Союз і Французька кооперація.

На запрошення „Федерації Франц. споживчих кооперативів“ Ревіз. Союз візьме участь через свого делегата у з'їзді цієї Федерації у Штрасбурзі 4.—7. травня цього року.

Експорт безрог і приділ контингенту для нашої кооперації.

З уваги на те, що „Синдикат для збуту худоби“ у Варшаві є в стані ліквідації і на його місце має повстати нова організація, Центросоюз відновив заходи, щоб йому призначили контингент для вивозу свиней.

Акція помочи хліборобству без наших представників. Із „Газети Гандльової“ довідуємося, що 20. ч. м. відбулося у Львові зібрання новоствореного воєвідського комітету для фін. хліборобських справ під головуванням воєводи. Не зважаючи на те, що одною з тез діяльності комітету є співучасть у ньому суспільних чинників, українців — як зачуваємо — на конференцію не запрошено.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

Господарський конгрес.

Під назвою З'їзду Господарського „Самоврядування радитимуть у Варшаві від 26. ч. м. делегати Торг.-Промислових, Річкових і Ремісничих Палат із цілої Польщі. В програму входять: міжнародна торговельна ситуація, оборот сільсько-господарських продуктів, г. за внутрішні преференції і багато інших справ.

Обниження відсотків у шалничих касах.

З ініціативи Міністерства Скарбу розгорнулася широка акція за зниженням опроцентування зьокат. Після ПКО, яка зредукувала проц. стопу з 7 на 6, Союз Кому. Шалниць вирішив теж обнижити проценти, покищо у алжирських осередках: Варшава, Львів, Катуві, Краків і Познань. При нових вкладах буде це зrealізоване ще протягом цього місяця, а при старих від 1. липня п. р. Ця акція має обнижити згодом усі кооперативні та інші шалничі.

Паперовий картель.

Ми вже сповіщали в „Огляді“ про замір паперових фабрик об'єднатися у картель. Цей картель уже існує під назвою „Центро-Папір“ і починає свою діяльність від 1. травня ч. р. З боязни перед підвищенням ціни на папір зорганізованими тепер продуцентами та самі з метою обниження цін ведуться переговори між Союзом Видавців Газет і „Тов. видавців книжок“ з одної сторони та провідом картелю з другої.

Редукція цін заліза.

З уваги на важкий збут залізних виробів та велику кризу в гутях, останні вирішили зредувати краєву ціну штабового заліза на 10 проц., себто 35 зол. від тонни. До цієї знижки пристосований буде ціник усіх залізних виробів. Гуртовники вже прировняли до цього рішення і усталивають нові ціни згідно зі становищем Синдикату Польських Залізних Гут. При цьому зазначимо, що умова, на якій побудований Синдикат, саме мічається і тепер ведуться переговори, аби П. зисву продовжити.

Невеселі цифри з царини експорту.

Експорт Польщі корчиться в жахливий спосіб. За перших 3 місяці ч. р., згідно зі своїм оголошенням да-

ними Гол. Статистичного Уряду, вивезено за 287 міл. зол. За той самий час попереднього року експорт був 451 міл., а в р. 1930 аж 658 міл.!

МІЖНАРОДНЯ ХРОНІКА.

Після з'їзду Интер. Торговельної Палати в Інсбруці.

Цей з'їзд мав покінчитися 24. ч. м., а покінчився вже 20-го. Це знає, що — хоч суттєвою темою його була справа митної унії в ринках такої чи іншої наддунайської концепції — настрої не був дуже боеві. Французська преса ось-як резюмувала ці настрої: 6 із 10 делегатів заангажовано відкрито за концепцією Франції; Англія й Італія зберігають резерву, а Німеччина та Австрія плянам Тардіє явно не сприяють. Польська преса інформує, що на з'їзді велику роль відіграли польські делегати, головні в напрямі примирення більш крайніх поглядів. У прийнятих на з'їзді резолюціях домінує французький „штандпункт“, але проблема має бути далі „студіована“. Евентуальний блок повинен вестися ліберальну торговельну політику супроти заінтересованих держав. Таке голосне побажання висказав з'їзд. Тимчасом Тардіє заповів уже випрацювання нового „проекту

Німеччина й Італія та наддунайські держави.

Берлінська „Германія“ докладає цифрами правильності становища делегатів Німеччини та Італії на останній конференції в Лондоні, в якому вони обстоювали, аби рампи проєктованого наддунайського блоку поширити. Загальний привіз 5 наддунайських держав дав у 1930 р. 4.4 мільярди марок, із того ж Німеччині 1.052 мільйонів (24 проц. загального вивозу), а Італії 231 мільйонів (5.2 проц. вивозу) і Франції 231 мільйонів (5.3 проц.). Теж у вивозі 5 наддунайських держав особливо Німеччина є поважним контрагентом. І так в р. 1930 купила вона з них товарів за 4.277 мільйонів марок (15 проц. заг. П. вивозу). Італія є поважнішим відборцем, ніж доставцем, а 10 проц. свого запотребування покриває вона у кандидатів до наддунайського блоку. Франція тільки 4.1 проц.

Великани валяться.

Ледви продувала вістка про платинічні труднощі фабрики Юнкерса в Німеччині після головної катастрофи Крігера, як уже знову новий колюс захитався. Тим разом в Америці. Могутній електричний магнат Самуель Інауз, разом зі своїми промисловими та банковими партнерами (весь концерн), подав прохання про судовий нагляд. Вартість підприємства оцінюють на 3 мільярди дол., а моментальні зобов'язання на 650 мільйонів дол. Судовий нагляд над таким колюсом є першим випадком в Америці. — Завісив теж виплати великий акційний банк у Берліні „Дойчер Кредит-Фарайн“, що має закладового капіталу 6 міл. марок.

Золото і справа підкладу банкіотів.

Починаючи від валютної кризи в Англії, світ шукає нових законів для грошових систем. У тому напрямі пошуківся всілякі проєкти аж до „електричної валюти“ включно. Та мабуть такі світ залишаться у значній більшості при золоті, як фундаменті гроша, не зважаючи на його неопорночужну концепцію і недовготривалість. Виправді анкета Союзу Народів в 1930 р. ворожила зменшення продукції золота, однак продукція власне росте. Трансильванська країна золота, подає ось-які останні інформації: за три місяці ч. р. видобуто там 2.511 тисяч чистих унцій — проти 2.498 у 1929 р., 2.590 у 1930 р. і 2.666 тисяч у 1931 р. Зазначимо при цьому, що всякі комбінації зі зрізком наслідком спадку його вартості (тепер знову) виключені.

В. Н.—смч.

словами або скороченням „українськ“, що арештом опричинене було тим, що в рубр. П. формуляра „А“ не кожний комісар міг помістити цілий вираз „українська“. Неpravдою є, начеб то списові комісари в Радехонцях, Круковцях, Буховичах, Містичах, Бадичах, Раденичах не питали про матірню мову і не вписували тої рубрики, чи то питали про обряд, а не матірню мову, говорячи при тому „все одно, кожний чей же знає, що греко-латиник в русини“, чи то „не маємо часу“, або „ми знаємо, що ви русини, але тепер не маємо часу писати це“. Правдою є натовість, що рубрику матірня мова вписувало в часі спису безпосередньо при візнаючій стороні і згідно з П. заявою. Неpravдою є, начеб то списові комісари в Радехонцях, Раденичах, Ганьковичах примусово проти волі вписували мову руську замість подаваної української, натовість правдою є, що ніодні з комісарів не вжили ніякого примусу в напрямі подавання української мови як мови матірньої. В одному тільки випадку, а це при описі у Гринька Дикого з Містич вписано до формуляра руську мову як мову матірню замість української, однак цей мильний впис зараз на місці справлено.

Неpravдою є, що Ярослава Кривяка і Володимира Пристацького опроважувало на постерунок Пол. П. dlatego, що вони зголосили українську мову як мову матірню та що при тій нагоді командант постерунку П. П. виразився: „До сьогодні ми жили по братерськи, а від нині будемо ворогами“. Правдою є натовість, що в часі па-тролювання в громаді Раденичі підчас спису населення зголосився до команданта постерунку П. П. в Раденичах ст. комісар Ян Мунц і довіс йому, що Ярослав Кривяк перешкоджає в списовій праці списовим комісарям, бо обходжує їх перед або й рівночасно зі списовими комісарами доми, агітує серед населення. Командант П. П. візав Кривяка на постерунок П. П. та загрозив йому, щоб не агітував, бо в противному разі виготовить на нього карне донесення за утруднювання в праці списовим комісарям.

Володимира Пристацького візав командант рівночасно на постерунок П. П. тому, що він з вуйком Кривяка, дав йому в себе помешкання, супроти чого хотів перестерегти Кривяка при Пристацьким. Вишезагаданих слів командант постерунку П. П. не вжив, а тільки остеріг Кривяка, що сам собі буде мусів приписати, коли він зробить на нього карне донесення.

Неpravдою є, начеб то списовий комісар Охендушко візав віста з Кальнякова Михайла Пільного, якому вписав до списового формуляра українську мову як матірню, а відтак власноручно проти його волі вписав польську мову як матірню, говорячи при тому: „То ви так опілялись, що наазвали себе українцем, то ви такі державний урядник, вас певно хтось до цього намовив“.

Натовість правдою є, що Пільний звертався два рази, а то до списового комісара Охендушка та до начального комісара Мунца в Мостиськах з проханням поправити рубрику: матірня мова з української на руську, чого однак не зроблено.

Неpravдою є, начеб то списові комісари вписували дітям української мови як мови матірньої, натовість, правдою є, що всі вписи в тія рубрики вписували згідно з бажанням родичів. Неpravдою є також, було би списові комісари давали до підпису чият, не вписували аркуші. Неpravдою є, було би списові комісари в Золотковичах, Буховичах, Ганьковичах домагались чи то просто під зарплатою кар і переслідвань змушували українців підписуватись по польськи; не приймали формулярів, підписаних по українськи.

Правдою є натовість, що в тому напрямку оставлено населенню цілковиту свободу. Одинок списовий комісар Клінгова, припускаючи, що списові аркуші мусять бути підписані по польськи, зажадала від Миколи Галавіна і Василя Щитка польських підписів, але коли від начального списового комісара довідалася, що списові аркуші можуть бути підписувані якою-небудь мовою, не робила на слідуючий день ніяких перешкод у підписуванні списових аркушів українською мовою. Рівнож списовий комісар Кокельчак у Золотковичах і Шарик у Ганьковичах лишили списуванням повну свободу в підписуванні спис. аркушів в українській мові, а тільки Кокельчак в одному випадку, а Шарик в кількох заявляли, що коли хто вміє писати по польськи, може підписувати по польськи. Однак ніякий примус у тому напрямку не був вживаний.

Неpravдою є, начеб то списові комісари не дозволяли переглядати списові формуляри. Ця мильна поголоска повстала звідси, що коли списовий комісар у Містичах в одному з домів виводив свою чинність, одні Дикий не будучи мешканцем того дому, домагався в настирливий спосіб від комісара, щоб той показав йому виводний формуляр.

На це бажання списовий комісар відповів, що Дикий не є уповноважений до переглядання списових аркушів і підписаних показати формуляр. Треба зазначити, що той Дикий, це бу-

Після загального перепису.

Львів, дня 23. квітня 1932.

Львівський Воєвідський Уряд ч. АА. 5/7/32. В справі спису населення.

СПРОСТУВАННЯ.

Відносно нотатки, поміщеної в „Ділі“ з 5. І. 1932 ч. 4. під наг.: „З конспіриційних практик (Звідомлення з містеч). Великі зловживання в Мостиціні — Воєвідський Уряд просить на основі пар. 19. пресового закону з 17. XII. 1862. р. В. З. Д. ч. 6; з 1863 р. помістити в найближчому числі слідуюче спростування:

Неpravдою є, начеб то в повіті Мостиська списовими комісарами іменовано виключно поляків, а кола якого українця і заіменовано, то його сейчас усувано, як нпр. Алама Хому в Балничах і Павла Яничина в Кальнякові. Натовість правдою є, що поруч списових комісарів поляків, було в мостиському повіті тринадцятьох списових комісарів української народності.

Заіменований списовим комісарем в Кальнякові Павло Яничин не був усунений з того становища, лише звільнений на власне бажання. Адам Хома не хотів взагалі бути списовим комісарем, а тільки делегатом громади, призначеним списовому комісареві до асиста. Хома виступав поза обов'язки управління, через те, що займався агітацією в той особі, що на заняті списового комісара, які той ставив до списування осіб, а які торкались матірньої мови, перод відповідей (інтересів) говорив на голос „українськ“, чим утруднював і перешкоджував у списовій праці комісареві.

Не є правдою, що списові дані майже всіма зплетали олівцем, натовість, правдою є, що спису перепропадувало всьом чорнилом, одинок списовий комісар у Ганьковичах у того ж

найбільше чотирьох випадках вписав олівцем, а то тому, що у відносних домах не було ніякого приладдя, на якому можна би було перевести спис чорнилом. Ці аркуші виводились сейчас списовий комісар у слідуючих домах чорнилом.

Неpravдою є, начеб то списові комісари вписували замість подаваної мови української як матірньої, мову руську чи то польську та що комісар списовий Шарик мав вжити виразу: „А чи не казав я, що всіх політиканів мож перетянути на що іншого“.

Натовість правдою є, що списові комісари виводили всі рубрики формулярів згідно із візнаннями списуваних осіб. Неpravдою є, начеб то списові аркуші з громади Кальнякова після перепису перероблювано, нові аркуші підписували самі списові комісари, старі знищено, а перероблені натовість переслано до староства.

Правдою натовість є, що ст. списовий комісар у Кальнякові Амалия Пельчарівна при помочі списового комісара Талея Охендушка через кілька днів після скінчення спису аж до пізньої ночі переглядали і провіряли списовий матеріал чотирьох списових комісарів у Кальнякові та виготовляли окремі зведення. Вишезагадані на повишезагадані віби надані та заявлені, що вічи про перерібку ані також про переписування списових матеріалів з Кальнякова не знають, а також неpravдою є, що ніби то мали найти піснати списових аркушів, підписаних віби то через списових комісарів, відтак знищених і викладених.

Неpravдою є, начеб то списові комісари вписували подану українську мову в скороченні укр. або ук. то олівцем. Натовість правдою є, що рубрика та, як і цей формуляр взагалі, виводились чорнилом і переважно повними

лучи призначений до помічї епископському комісару, ходив на них від хати до хати, старався провітрати його чинність, та перешкоджав йому в урядованні, а коли комісар впавав його, щоб той опустив руки, в яких комісар переводив списки. Лисий почав відражуватися так, що заходила навіть особа палача на комісара з боку розстрілюваних одиноків. Проти Лисого зроблено судово-жарне допелення. Незважаючи на те, що спискові комісари як і раніше в Чернівцях, валили не переводили списки в окремих домах, а скликували населення до громадських урядів або до приватного будинку і там переводили списки.

Натомість правдою є, що спискові комісари списували населення, ходили від хати до хати. В одній Чернівцях вчинили наліт хвороби одного з спискових комісарів, вступавши його тимчасово комісар перевів списки в одному з трьох госпо-

даств, а то тому, що делегат громади, який товаришив списковому комісару алаив, що в алаивних домах нема стола, ані опаряддя, на якому можна би доконати списку.

Неправдою є, бачило би тільки в деяких громадах спискові комісари мали двоюмівні спискові аркуші, а навіть коли мали, то виповнювали їх по польськи. Правдою натомість є, що спискові комісари були заосмотрені в алаив двоюмівних формулярів, які згідно з постановою пар. 5, розпорядку ради міністрів в 2. IX. 1931 р. в справі перепроводження другого загалального списку населення (Д. У. Р. П. ч. 80; код: 620), могли використовувати по польськи або по українськи.

За введоу:

Квасилювський.

Начальник Виділу.

Розправа проти Горгонової.

У понеділок 25. квітня почалася перед львівським судом розправа проти Горгонової, обвинуваченої в убивстві Люси Заремби. Судова зала переповнена цікавими, майже самими жінками. Мушні дуже малечко. Перед лавою оборонців стоїть заміне лїжко, що на ньому вбито Зарембину, на лїжку уложені матеріал і постіль убитої.

Після відчитання акту обвинувачення почав предсідник переслухувати обвинувачену та сказав, щоб не плакала. Горгонова сказала, що має 31 літ, є жінкою Ерїна Горгона, який живе в Америці. Від нього має 16-літню сина, а зі Зарембою 4-літню дочку. Ходила до народної школи. До війни не працювала. Походила в Польщі. Під час війни зайнялася з Горгоном, що був австрійським телеграфістом. Чоловік виїхав до Америки в 1923 р. 60, мовляв, забрався невільничої лїжкою і тому мали розвестися. В 1924 р. познайомилася зі Зарембою. Небаром він свідчився (Предс.: Но, по, до освітлення ще досить часу. — На салі веселість). У Бруховичах бувають різні гості, м. ін. рад. Рарт. Заремба зажадав, щоб обвинувачена збрала давні знайомості. Збрала це. Дітям сказала, що одружилися. Прийшла на світ дівчинка Рома. Невгода почалася, коли зажадала від З. негалавності подружжя, головню, коли дістала анонім, що З. залюбився в якийсь бураліст. У вересні 1931 р. вперше загрозилася Зарембі, що коли не ожениється, то вб'є його. Люсю, Рому, Стася та себе. Люся виїхала до Швайцарії тому, що була хвора. (Предс.: Ми знаємо щось іншого, що Люся виїхала, бо не могла з вами погодитися.) Це не точно. Я ніколи не сперечалася з нею. Лише ра, коли Люся сказала батькові, що аранжує його, а навіть показала лист, що потверджував це. Коли обвинувачена докоряла Зарембі, що аранжує її в бураліст, він відповів, що коли й вільно аранжувати, то йому теж. Зарембіній докоряла обвинувачена за те, що показала батькові листа. Говорила: „Ти смаркачу, дістаєш по б'ї" — ти малпа! — ти малпа! — Зрештою непорозуміння не було.

На питання предсідника, чи приймала в себе мушні під напругу Заремби, каже Горгонова, що лише ра. Предсідник пригадує обвинувачені, що сходилося з інш. Коосцькими і Львом Аллем. Обвинувачена признає, що на господарку діставала 120 зол. тижнево. Предс. додає: А духака в зол. денно. Горгонова заперече, начеб Люся була проти того, щоб вона кидала стільки на домашню господарку. Коли скоїлася будівельна катастрофа в домі алаивчанин, арт. малаєр Белевський закидав обвинувачені: „То ви виню тієї катастрофи, Заремба через вас ходив ост. часами без голови". Люся заперікала тоді, що Горгонової катастрофа не цікавить. Її цікавлять лише 10.000 зол. відшкодування. (Їх ждала Горгонова від Заремби, коли переконувалася, що він їй не ожениється).

Предс. запам'ятує на це, що хоч не прийшло до згоди між Горгоною та Зарембою, вона всеж жила у відді в Бруховичах.

На питання предсідника, чи підозрівала Люсю, що вона забутовувала батька, щоб відривати нею. Горгонова відповіла: „Борони Боже! В усюму іншому підозрівала я її, лише в цьому ні".

Предс.: Тут приватний детектив Галима лінає, що ви звернулася були до нього, щоб він вів Люсю. Навіщо ви це зробили?

Обв.: Не знаю такого. Це неправда.

Тут предсідник звадив перерву. Суд. вості розпавував клунки: футро з аошаків, у якому Г. була крит. ноці та джаган (яким убито Люсю) і поклав його на столі судді.

Обв. зізнає більше: 30. грудня веч., коли всі пішли спати, дов. читала при лїжні. Як скинула читати, заснула. Збудив її крик, що Люсю вбито. Стасю вб'є у кімнату обвинуваченої з криком і не задержуючися побіг до батькової кімнати. Зірвалася в ліжка в білій горощі, макнула футро та зі Зарембою і Стасем вийшла до кімнати вбитої. Тело забігла

верандою, отворила її ключем, який взяла з нічної шафки. Хотіла йти по ліжаря. Головною брами не могла відчинити. Збудила огородника.

Предс. дивується, що обв. робила таку доу до другою та що за водою пішла до криниці, замість до кухні. Обв. каже, що робила це без надуми. Предс. пригадує обв., що вона зізнала була, що двері веранди раз відчинилися, а потім треба було аж так натискати, що шибка збилася. Обв. не знає пояснити того. Предс. пояснює обв., що й закидають тут, що її зізнання неправдиві. Давніше зізнавала, що руку скалічила, як збила склику. Обв. Так я не зізнала. Вони неточно записали. Відложки скла, що були в її кімнаті може задержалися на футрі. Заперече начеб стояла вже в дверях, коли Стася кричав: „Люсю вбили!" Сорочок мала 14. Предс.: Одної нема. Обв.: Мусять бути всі. На замітку предс., що в кімнаті вбитої найшли екскременти та що обв. була попалена ними на плечах та що є підозріння, що як злізла сорочку попалалася собі плечі, обв. каже, що колиб це робила, булаб усюди попалена. Предс. пригадує, що перешне виправдувалася, що могла повалитися, як забавляла Рому. Обв.: Того я не говорила, я повалалася при іншій нагоді. Що її закровалену хусточку найшли в пивниці каже, що раз змігала вогниї аугіа. Предс.: Чому місце, де найшли хусточку, було сухе? Обв.: Не знаю. Предс. питається, як пояснить зізнання Стася, що він бачив її в дверях? Обв.: Коли він мене бачив, то чому кликав: Люсю, Люсю! а не мене. Предс. звертає увагу обв., що кров найшли на дверях пивниці. Обв. каже, що в пивниці не була. Що на футрі, на підшівці та ваталина пересяжнута кровю, обв. пояснює, що це може бути лише з її скаліченої руки. З небіжки кров не може бути, бо до неї не підходила. В печі казала розпалити в 11. год., бо було дуже холодно, а не, щоб спалити сорочку. Відгрозувалася Бекерівній, що розбіє їй голову, а не Люсі. Каже, що вона невинна, не знає, чому поставили її перед суд. В тяжу зайшла 24. грудня зі Зарембою. На питання прокуратора каже, що відкопи стала жити зі Зарембою, з ніким не піддержувала взаємин, крім Коосцького. Стрічалася з Чайковським, пасербом Чалі. Коли побачила, що Заремба після 7-літ. співжиття перепроводжується до нового мешкання, зробило це на неї вражіння. Думала, чи не виїхати би до Америки до чоловіка, який, колиб її не простив, то певно найшов би заняття.

Опісля заважав іще питання оборонць.

На цьому розправу відложили. У віаторок буде мабуть льокальна візія в Бруховичах.

ОСТАННІ ВІСТІ

ДОВІРОЧНІ НАРАДИ ВОЄВОДІВ.

25. квітня відбулася у Варшаві візд воеводів у справі безробіття. Народи мають характер довірочний. У візді бере участь міністр справ і два директори того мін-ства.

ЧУТКИ ПРО САНАТОРІЮ КАСИ ХОРИХ.

ЛьВІВ. 25. IV. ПАТ. Чутки, які появилися в пресі (Льв. „Кур.-р. Порани") про продаж санаторії Каси Хорих у Львові при вул. Курковій є неправдиві. Управа Каси Хорих не переговорювала й не переговорює з митр. Шептицьким ані з іншими оферентами в справі продажі санаторії. Вестиме її дальше під своєю управою.

СТРАШНІ НАСЛІДКИ ВИБУХУ ГРАНАТИ.

Коло Мечислава (пов. Бережани) вкинув хтось у вогонь гранату. Наслідком вибуху згинув 13. літ. Іван і 9-літ. Михайло Савчук, а їх батько Володимир і 7-літ. Микола, всі з прилітка Малахова, були тяжко ранені. В безнадійному стані відвезли їх до шпиталю. Вони переконли біля вогню, до якого невідомий покинув хлопця вкинув гранату.

ВИСЛІД ВИБОРІВ В АВСТРІ.

ВІДЕНЬ. 25. IV. ПАТ. У виборах до сейму в Доа Австрії віддали разом 775.330 гол. (в 1927 р. 826.669). Соц.-демократи дістали 272.924 (307.005), хр. суспільники 362.738, (злучені листи міжанської партії дістали в 1927 р. 474.238 гол.), сел. союз 10.006 (23.597), вед. німці 18.398, нац. соціалісти 110.774 (8.887), комуністи 8.480 (3.276).

ОГОЛОШЕННЯ

ДО СЯТОЧНОГО ЧИСЛА „ДІЛА“, яке вийде в значно збільшенім обемі і накладі

В ПЯТНИЦЮ, 29. КВІТНЯ Ц. Р.

ПРИЙМАЄ АДМІНІСТРАЦІЯ НАЙПІЗНІШЕ ДО ЧЕТВЕРГА 28. КВІТНЯ ДО ГОД. 12-ОЇ В ПОЛ.

НОВИНКИ

— Приймаю як давніше в моїх заведенні при вул. Сикстуській ч. 17 від 9-1 і 3-6. — Насс.

— Магазин постелі Р. Джала, Львів, вул. Хоружина 5. (Біля кіна „Аполло") поручає по найнижчих цінах, ковдри, матеріали і постіль. Переробляє ковдри по 6 зол., матеріали по 8 зол. 786 88—100

— „Distinction" Косметичний Кабінет, Львів, вул. Коперника ч. 42 а, II п., Телеф. 72—18. Виконує всі косметичні заходи (усуває зморшки, згладжує і відмолджує церу, усуває плями, лїжотки, веснянки, червоність шкіри etc.) чисто індивідуально. Уживає найновіших метод найліпших косметичних засобів, під гарантією нешкідливості. Ціни дешеві, для ПТ, урядничок і студенток знизка. Години прийняття від 10—14 та від 15—19-ої. 1608 10—10

— Чи Ви бачили вже нові весняні моделі на виставі в одинокому українському магазині взуття „КОМЕТА", Львів, Ринок 21? А до того ще і нечувано низькі ціни? 20—7

— І. Гранич — Великдень! Всі купуємо цього — так як кожного попереднього року — знамениті вузеники і мислю всіх родів — першорядної якості — у нормальних цінах — тільки у Ф.-м. Теодор Пявля, Львів, ул. Руська 16., тел. 59-74. 1670 7—10

— Український Театр під орудою Теодора Руденко подає отсім до відома, що в початках травня святкуватиме урочисто ювілей 10-річчя існування. Всіх бувших членів театру просимо заславо подати свої адреси та негайно надіслати світлинки для одноклітки-брошури на адресу: Warszawa 4. Ulica Brzeska 17. m. 81. Halina Wlasenko dla Obidzińskiego. Про місце та день ювілею оголосимо окремо, а також будуть розіслані офіційні запрошення. Одноклітки та пам'яткові значки бувшим членам театру будуть розіслані. Одночасно з ювілеем театру, буде святкуватися ювілей 50-літньої праці на театральній ниві найстаршої артистки української сцени Агафії Любської. З правдою пошаною Н. Обидицький, адміністратор театру. 1760 2—3

— Конфіскація „Діла". Попереднє число (91) „Діла" заняло городське староство, сконфіскувавши в цілості статтю про „Українську кооперацію на Волині" та нотатку про ревізію та арештування. Це вже 13-а з черги конфіскація „Діла" в ц. р.

— Зинагорода за відпустку. Найвищий суд видав присуд, що має принципіальне значіння для службовців у зв'язку з відпустками. У випадку, в якому суд рішав, службовець, діставши відпустку, який його на платне заняття в іншому підприємстві, а коли фірма відмовила йому з того приводу зинагорода за відпустку, віддає справу до суду. Найвищий суд рішив, що, коли службовець вживає відпустки до зарібкування в іншому підприємстві, тоді тратити право домагатися зинагорода за час відпустки.

— Зустріч єпископа Полікарпа у Рівному. Дня 22 ц. м. до Рівного приїхав сарненським поїздом єпископ Полікарп. На станці дожидала його місцева адміністрація, представники від українських організацій, шкільна молодь, військовий відділ і громадянство. При виході єпископа з вагону грала оркестра і співали український хор народні гимни. Ідучи в оточенні духовенства, єпископ благословив нарід, приймаючи привітання від представників влади і організацій. Обійшовши ряди молоді і поблагословивши їх, відїхав автою до Лупки.

— Самогубство інспектора поліції. У Сколім в бюрі магістрату пострілявся п'ятиме револьверними кулями 62-літній інспектор м. поліції Каз. Мотика. Його відвезли до шпиталю. Є маля надія вдержати його при житті.

— Велика крадіж. Велику сензацію викликала в Чехословаччині виставка стеганих аїт'я зі директором маєтків го. Лявіша з Карвіми д-ном

Зайким, що спроневерив суму 7 мільонів чеських корон і щез без сліду. Дефравдації допустився тим способом, що як ген. прокурент фірми надуживав для особистих цілей conto гр. Ляріша у великих моравських банках, на які вплинули належності за продажу вугля.

— **Дрібні вісти.** В Сокалі відбулися 23. ц. м. посвячення й відкриття нового залізничного двірця, вибудованого коштом 386.000 зол. — В Косові стала урядувати комісія, що устійнює сплавові оплати на ріці Черемоші і допливах. — Львівський воевода д-р Рожницький виїхав на люстрацію повітів Яворів, Ярослав, Любачів і Рава Руська. — П. Роман Рибак осягнув у гірничій академії в Леобен диплом гірничого інженіра.

— **Новий живець у Сх. Галичині.** Департамент служби здоров'я в міністерстві внутрішніх справ рішив створити новий державний живець в Склі пов. Яворів. Є тут найсильніші сірчані джерела в Польщі.

— **Ограбня жінку.** На Марію Лібер з Камінки Лісової пов. Рава Руська напав якийсь волоцюга й зрабував їй пару черевиків, хустку з голови, 1 макух, і 1 зол. 50 сот. Поліція арештувала Семка Галаса під замітом цього грабунку.

— **Пожежа.** Нічю з 17 на 18 ц. м. в с. Малім Житині пов. Рівне вибухла пожежа. Згоріло 6 клунь зі збіжжям. Шкоди сягають понад 10.000 зол. Підозрівають у підпалі селянина, що обікрав кілька клунь і підпалив їх, щоби затерти злодійський слід.

— **За зміну склепаря.** Дня 20 ц. м. в рівненському окружному суді відбулася розправа проти члена управи кооперативи „Село“ в Інорговцях на Дубенщині Гната Герчука, покараного старостою на 50 золотих за неповідомлення староства про зміну склепаря. Дякуючи обороні адвоката Миколи Багриновського суд Герчука звільнив від вини і кари.

— **Сам себе покарав.** В селі Новосілках горіхівського повіту повісився на дереві в саду 20-літній Федір Васюк. До самогубства довів його судовий присуд, що укарав Васюка 3-літньою в'язницею за убивство.

— **Наслідки спору за межу.** Дня 21. ц. м. перорав Тад. Чайківський, господар з Кульчиць (літ 20) одному господареві з Кружик (літ 23), межу і з того приводу посварилися. Вечором, коли

Т. Чайківський вертав з іншими кульчичанами додому, напав на нього покряджений з Кружик, зорганізувавши майже ціле село, та хотів зробити самосуд. Чайківський, боронячи себе підчас утечі, пострілив трьох селян, а то Голлоду Лазаря та І. Зарицького (цей умер 23 ц. м.). Юрба під проводом військового брата Савруна гнала на конях за Чайківським аж під Кульчичі, стріляючи з крісів і револьверів, а не могли його дігнати, сильно побила інших кульчичан, з яких один лежить у безнадійному стані. Тимчасом Чайківський утікаючи через воду, дістався заплески лісних і на другий день зголосився до слідчого судді. Вину за безумство цих двох молодиків безумовно поносить в'їт і ціла громада Кружиків, що допустили до інциденту та ще бігли за Чайківським, який остерігав їх перед наслідками. (К.).

— **Вбивство.** В с. Ставках ковельського повіту напали бандити на 35-літнього Аврума Флуса і його 33-літню жінку Цирлю і сокирою по голові вбили їх у хліві, куди вони прийшли, щоби дати корові їсти. Опісля бандити вбігли в хату і вбили стару матір Флусів. Арештовано двох запідозрених в убивстві селян.

— **Пімста за зраду.** В с. Моюничях сарненського повіту любився парубок Михайло Сержант і дівчина Іванчуківна. Мали вже побратися, аж нагло серце Іванчуківної до Михайла остигло і запалало до другого молодого хлопця. Довідавшись про це, Сержант рішив пімститися. Коли Іванчуківна вертала вечором до дому, кинувся на неї і проколов ножем її груди. Іванчуківна зараз-же й померла. Арештованого Сержанта судитиме наглий суд.

— **Вчені пожертві індіанцями.** З південної Америки прийшла вістка, що індіанці з племені гібарос убили на східному побережжю Перу кількох членів латинсько-американської наукової експедиції й тіла їх зіли.

— **Залізниця крізь Сагару.** Французькому парламентові предложили до затвердження проект будови великої залізниці крізь Сагару. Залізниця має двояк завдання: получить французьку колонію північної Африки з колоніями на півдні від Сагари та з англійськими, бельгійськими й португальськими залізницями в колоніях під рівником. Довгота цілої лінії з Бу-Арафа до Сегону і далше до Ніямей обчисле-

на на 3.500 км. здовж ріки Нігру. Приготовні роботи потребають з рік, а сама будова 8 років. Залізниця буде zatrudнювати 2.500 робітників в Альжирі і 2.000 в Судані. Кошти цілої будови обчислили на 3 мільярди франків.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Василь Полюга, купець, член усіх культурно-освітніх установ та член основник Сокола IV. на Личакові у Львові, помер дня 21. IV. ц. р. у 46 році життя. Осиротив дружину і трое дітей. На похоронах, які відбулися в неділю з дому жалоби на Личаківський цвинтар, взяло участь усе зорганізоване громадянство тієї ділянки. Покійний був відомий не лише в українських купецьких колах, але й у ширших верствах львівської громади, як надзвичайно совісна, чесна й культурна людина. Його несподівана смерть викликала загальне співчуття і смуток. В. Й. ПІ

СПОРТ.

Сліпко (У. С. С. К.) мистцем бігу навпростець львівської округи.

Мистецтво бігу навпростець львівської округи на трасі 4.500 м. добув Сліпко (У. С. С. К.) в часі 17.33,8.

Стартувало 20 змагувань: УССК 6, Сокол IV 4, Сокол Клепарів 3, Плач 3 та поза конкурсом УРСК 4. Тяжку трасу перейшли змагуни в добрій формі та прибули до мети: 1) Сліпко (УССК), 2) Полотнюк (УССК), далі місця заняли змагуни УССК-а, Сокола IV., Сокола-Клепарів та вкінці Плач.

Обсада бігу імпонуюча, а несподіванкою був позаконкурсний виступ УРСК-а (Ремісничка Бурса), якого змагуни заняли II. та IV. місце.

Степ — Маккабі 5:2.

Гарна перемога української Ц-класової львівської ремісничої дружини, для якої ворота добули Славо 3 і Коцан та Чорний по 1.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 25 IV. 1932 за масло експортне та десерове пріма 3-00 зол., за літру молока 23—24 сот., літру сметани 1-20 зол., копу лещ 3-00

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.
Вівторок, 26. IV. год. 8. веч. „Фавст“.
Середа, 26. IV. год. 7.30 веч. „Чорне Гето“.

Театр Різнородностей.
Вівторок, 26. IV. год. 7.30 веч. „Мезаніс“.
Середа, 26. IV. год. 8. веч. „Роксі“.

Театр Новин.
Вівторок, 26. IV. нечинний з причини опер. вистави.
Середа, 27. IV. год. 8. веч. „Леді Шлік“.
Четвер, 28. IV. год. 8. веч. „Леді Шлік“.
П'ятниця, 29. IV. год. 8. веч. „Леді Шлік“.
Субота, 30. IV. год. 8. веч. „Леді Шлік“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Іх експієнція кохання“.
КАСІНО: „Ц. к. резервіст“.
КОПЕРНИК: „Любовна пригода“.
„Молодь на мавпівцях“.
ЛЕВ: „Усе для дівчинки“ (Гарі Піль)
МАРУСЕНЬКА: „Любовна пригода“.
„Молодь на мавпівцях“.
МІРАЖ: „Два хлопчики“.
ОАЗА: „Кохання в пустині“, „Ляврей Гвраті“.
ПАН: „Король прощаків“.
ПАЛАС: „Шангай-експрес“ (Марлена Штріх).
ПАСАЖ: нечинний.
ПРОМІНЬ: „Тріумф кохання“.
СОНЦЕ: „Нерівна боротьба“, „Анжело“.
СТИЛЕВЕ: „Нібелунги“, „Пімста Крим-Гальді“.

УТІХА: „Тройка“ (Ольга Чехова), „Пімста“ (Дж. О'Браєн).
ХИМЕРА: „Діксіяна“ (Боб Даніельс).

Програма радіо.

Середа, 27. квітня 1932.

Кенігсберг (217,1) 22.00 „Ла Фінта Джардінера“ оп. Мозарта. Ляйпціг (259,3) 19.30 Оп. арі, 21.00 „Тромбел, Тромбел, Гонг“ радіопоема. Штрасбург (345,2) 20.30 „Ламур Муїль“ ком. оп. Варнея. Гельсінґфорс (368,1) 19.15 Спіа, Іра Аора. Бунарешт (394,1) 20.45 Спіа, Гуїніа-но. Сотенс (403,8) 20.10 „Чи треба збити мандарина?“ ака. Берлі (419) 21.10 З цілю „1789—1815“ (спів), 22.10 „Ірандія“

відч. Рим (441,2) 20.45 Опера. Лянґенберг (472,4) 20.45 „Зігфрід“ оп. Вагнера, Прага (488,6) 15.30 Пісні, Матис Сведена, 19.30 „Якобін“ оп. Дворжака. Відень (517,2) 16.45 Концерт солістів, 21.10 „Цвішен Тір унд Ангель“ ком. Місета. Рига (525,4) 17.30 Квітневі пісні, Вібуліс, 20.20 Пісні Медіса та Рахманінова (сп. Ерна Пукіас-Травінс). Мінхен (532,9) 20.00 „Моя сестра і я“ оп. Бенцацького. Ленінград (1000) 18.00 Опера в балет, 22.07 Для Дал. Півночі, 16.00 Література. Москва (1481) 12.00, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30 Концерт. 16.50 Література. Париж (1724,1) 20.00 „Манон“ оп. Масенета.

Львівське радіо.

Середа, 27. квітня 1932.

11.45 Перегляд преси. 11.58 Астрон. час. 12.10 Шкільний поранок. 12.45, 14.55, 16.10, 19.25 Грамофон. 13.20, 22.35 Метер. комунікат. 15.05 Госп. ком., біржа. 15.15 Пласт. куток. 15.25 Для матурістів (Історія), 15.50 Література. 15.45 Ком. для плавної та рибалок. 16.15 Ком. держ. уряду фін. виховання та держ. спорт. союзу. 16.20 Серед книжок. 16.35 Грамофон. „Сільва рерум“. 16.55 Англ. лекція. 17.10 „Краєвид бачений крізь сочку“. 17.35 Концерт оркестри. 18.50 Веселля. 19.15 Хліб. комунікат. 19.30 Літ. балада. 19.45. 22.30 Прес. рад. денник. 20.00 Концерт капелі „Волга“. 20.55 Літ. чвертьгодина. 21.05 Аріа та пісні (Поліська-Леницька). 22.45 „Юрій Бухнер, нім. поет революції“. 23.00 Танкова музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Порядок Богослужень Страстного Тижня 1932 року в гр.-кат. Духовній Семінарії у Львові. Великий четвер 28. IV. 1932. год. 17. Утрєння св. Страстей Г. Н. І. Христа і читання 12 Єванґелій. Велика П'ятниця 29. IV. год. 8.30 Царські Часи з Обличенням; год. 10.30 Велика Вечіря з анієсенням Плащаниці; год. 17. Псалми і Єрусалимська Утрєння. Велика Субота 30. IV. год. 7.45 Служба Божья Василя Великого з Вечірнею. год. 20.30 Надгробіє і Воскрєсна Утрєння. Замість вінка на могилу бл. п. Івана Драганчука субот. нїт., аложити члени Т-ва „Родина“ та інші знайомі покійного суму 51.10 зол. на будову повіт. „Народного Дому“ в Підгайцях.

Загальні Збори Брацтва св. Ольги в Станіславові відбудуться 9. V. в год. 3. попол. в салі при катедрі. Тогож дня в год. 8. рано буде Служба Божья Брацтва. Реконції для Пань під проводом ОО. Редемптористів в монастирі СС. бельгійських при вул. Голуховського відбудуться від 4. V. вечором до 8. V. Рано спільне св. Причастіє. Удержання 4. зол. за добу. Постіль і ручник взяти зі собою. Зголошення приймає о. Тимків в Станіславові, вул. Смольки ч. 3. II. пов.

Отсим перепрошую Пана Володимира Панькова, якого я дня 21. IV. ц. р. безпідставно публічно образив. — Д-р Еґген Олексій.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

НЕЗВИЧАЙНО дешево — одинока найбільша робітня кап. фіранок — ручної роботи — Накидки, брокати, портієри — лише Фрайліх, Львів, Сикстуська 21. Центральна Відень. 1600 9—?

ГОДИННИКИ — продає найкраще — Домбровський-Розваржевський — Академічна 2. 1646 4-7

КОПЕРТИ ковзкові 7.90; пошевки 3.50; яски 1.40; простирала 4.50; Робітня ковдер, постелей Ванк, площа Марійська 5, I. поверх. 1538 11-14

УНЕВАЖНОЮ урядову легітимацию на назвище Тарас Франко видану кураторією Шкільної Львівської Округи ч. 56/29. 1765 2—2

ВІЛЛЯ в Сокалі, з городом яринним і овочевим, електрика, гараж, цілком вільна — з причини виїзду на продаж. Зголошення Львів, Петра II — Чорний. 1-2

ПОКІЙ. кухня, балкон, бічна Гроховської негально до апарату. Відомість: св. Миколая 20. I п. господар. 1769 1—1

ШУКАЮ здібної корепетиторки до учениці 4 класи класичної гімназії, о. Рудкевич, Лешнів ад Броди. 1775 1—2

Ширіть наш часопис!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Подяка.

У безмежнім і невимірнім болю після безповоротної втрати нашого найдорожчого Мужа, Батька та Дідуня бл. п. Івана Мандіюка, горожанина м. Олеська, складаємо отсією дорогою найщирішу подяку о. дек. А. Левницькому і о. дек. Іздрикові за церковні візправи, а о. дек. Левницькому за прощальну проповідь у церкві. Далі дякуємо олеському хорі за прегарний спів у часі церковних візправ і в часі похоронного походу. Дякуємо також тим громадянам, які самоцінно несли домовину з таїнними останками Покійного аж на цвинтар. Крім сього дякуємо неоглядним масам олеських горожан, які взяли ласкаву участь у похоронах і причинилися до зєднання цього сумного обряду. Вкінці дякуємо лікарям д-р Р. Мучіві і д-р В. Свідерському за лікарську поміч.

Ксея — жінка, д-р Іван, Володимир і Антонія — діти, Ярослава й Іванна — сини, Дмитро Сташис — зять, Богдан, Оксана і Роман — внуки.

НА СВЯТА

-- найбільший вибір --
порцеляни, кристалів,
китайського срібла фразета,
альпака і пацківських виробів
поручає найдешевше фірма

КАЗИМИР ЛЕВІЦКІ
у Львові, пл. Марійська ч. 10.

Новина! Фільми до Leici 30" Шайнера "Нові моделі" фотографічних апаратів. Ціни знижені! Радіо-відбірники стові — тризвонкові в ціні дводзвонкових, які аналізують Львів. у Фото-Радіо-Палат, Львів, пл. Марійська ч. 6.